Smyrna Courts of Justice

Usul Kanunu

Bölüm A: Genel Kurallar

Madde 1: Usul Kanunu

- 1. Smyrna Courts of Justice Usul Kanunu, tüm konferansta uygulanacak olan kanundur.
  - 2. Usul Kanununda değişiklik yapmak münhasıran Genel Sekretere haizdir.
  - 3. Temyizi kanunda özel olarak belirtilmedikçe mümkün değildir.

Madde 2: Resmi Dil

1. Konferansın resmi dili mahkemeden mahkemeye değişiklik göstermektedir. İngilizce veya Türkçeyle başlayan mahkeme resmi dilini değiştiremez.

Madde 3: Kıyafet Kuralı

1. Kıyafet kuralı, erkekler ceket ile kumaş pantolon, kadınlar ise ceket ve etek, ceket ve pantolon veya tek renk elbise giyerler.

Madde 4: Yönetim Kurulu

- 1. Yönetim kurulu; Genel Sekreter, Genel Direktör ve Genel Müdürden oluşmaktadır.
- 2. Yönetim kurulu üyeleri yönetim kurulu üyesi olduklarını unutmamalı ve pozisyonlarına göre hareket etmelidirler.
- 3. Genel Sekreterin müsait olmadığı durumlarda Mahkeme Direktörleri, Genel Sekreterin görev ve yetkilerine kendilerine ait mahkemelerde sınırlı olmak kaydı ile haizlerdir.
- 4. Genel Direktör müsait olmadığı durumlarda Genel Müdür, Genel Direktörün görev ve yetkilerine sınırlama olmaksızın haizlerdir.
  - 5. Genel Sekreter akademiyi ilgilendiren konularda tam yetkilidir.
  - 6. Genel Direktör organizasyonu ilgilendiren konularda tam yetkilidir.

Madde 5: Sekreterya

- 1. Sekreterya; Mahkeme Direktörleri ve Genel Sekreter Asistanından oluşmaktadır.
- 2. Sekreterya üyeleri sekreterya üyesi olduklarını unutmamalı ve pozisyonlarına göre hareket etmelidirler.

Madde 6: Mahkeme Başkanı

- 1. Bütün mahkemeler Genel Sekreter tarafından atanan mahkeme başkanına sahip olmak zorundadır.
- 2. Mahkeme başkanları, mahkemeyi usul kanununa uygun hareket etmesini gözetmelidir.
- 3. Mahkeme başkanları ve mahkeme direktörleri arasında idari vesayet prensibi bulunmaktadır.
- 4. Mahkeme başkanları sadece Genel Sekreter tarafından atanır veya görevden alınır.
  - 5. Mahkeme başkanları, mahkemeye hareketleri ve davranışları ile örnek olmalıdır.

Madde 7: Nezaket ve Disiplin Kuralları

- 1. Mahkeme konferansına katılan tüm üyeler, diğer üyelere saygılı ve nezaketli olmalıdır.
- 2. Yönetim Kurulu ve Sekreterliğin kullanabileceği üç türlü disiplin cezası bulunmaktadır; Resmi Olmayan Uyarı, Resmi Uyarı ve Akademik Uyarı.
- 3. Resmi Olmayan Uyarı, katılımcılara konferansa uygun düşmeyen davranışlar hakkında yapılan uyarıdır. Şekil zorunluluğu yoktur.
- 4. Resmi Uyarı, konferansın kurallarına aykırı hareket eden katılımcıları disipline etmek için kullanılır. Mahkeme Başkanı, Sekreterya ve Yönetim Kurulu tarafından yazılı ve uyarı veren görevlinin imzası olacak şekilde verilmelidir. Üç resmi uyarı, akademik uyarıyı tetikler
- 5. Akademik Uyarı, kişinin konferanstan temelli uzaklaştırılması için kullanılır. Sadece yönetim kurulunun oybirliği ile veya üç resmi uyarı sonrası bir yönetim kurulu üyesinin imzası ile verilebilir. Yazılı ve ilgilerinin imzası olacak şekilde verilmelidir.

Madde 8: Elektronik Aletler

- 1. Kişilerin konferanstaki kişilerle veya diğer üçüncü kişilerle oturum anında iletişim kurması kesinlikle yasaktır.
- 2. Mahkeme başkanı, taraflara doküman veya kanıt sunmak amacıyla elektronik alet kullanmasına izin verebilir.
- 3. Mahkeme başkanı, hakimlere hüküm yazmak veya istişare zamanında kullanmaları amacıyla elektronik alet kullanmalarına izin verebilir.

Madde 9: Yazışmalar

- 1. Hakimler arası iletişimler sadece mahkeme başkanı gözetimindeki yazışmalar ile gerçekleşebilir.
  - 2. Tarafların arasında veya taraflar ile hakimler arasında yazışma kesinlikle yasaktır.

Madde 10: Toplantı Yeter Sayısı

- 1. Toplantı yeter sayısına basit çoğunluk hakimler ile taraflardan en az birinin mahkemede hazır bulunması ile ulasılır.
- 2. Toplantı yeter sayısına ulaşıldığını doğrulamak mahkeme başkanının görevidir ve sesli yoklama sistemi ile yapılır.
- 3. Mahkemeye geç kalan üyeler mahkeme başkanına yazışma usulü ile mahkemede olduklarını bildirmelidirler.
- 4. Toplantı yeter sayısı, mahkeme oturumlarındaki tüm karar yeter sayılarının temelini oluşturur.

Bölüm B: Mahkeme Üyeleri

Madde 11: Mahkeme Üyeleri

1. Konferanstaki her mahkeme, mahkeme başkanı, hakimler ve her iki tarafın ayukatlarını bulundurmak zorundadır.

Madde 12: Mahkeme Başkanı

- 1. Mahkeme başkanlığı, en fazla eşit güçlere sahip iki mahkeme başkanından oluşabilir. Aksi özel hüküm olmadıkça uygulanamaz.
- 2. Mahkeme başkanlığı, usul kanununun mahkeme boyunca uygulanmasını ve duruşma usullerinin uygulanmasını denetler ve sağlar.
- 3. Mahkeme başkanlığı, kendi makamına uygun düşmeyecek tüm hareketlerden kaçınmalıdır ve Genel Sekretere karşı sorumludur.
- 4. Mahkeme başkanı, duruşma usulü boyunca bir hakimin tüm görev ve yetkilerine haizdir.
  - 5. Mahkeme başkanı, hükmü açıklar.
- 6. Mahkeme başkanı, mahkemenin kapanışını hüküm açıklandıktan sonra "mahkeme kapanmıştır" diyerek ilan eder.
- 7. Bazı durumlarda mahkeme başkanının bir başkan yardımcısı olabilir. Bu durumda mahkeme başkanı bazı görev ve yetkilerini yardımcısına devredebilir.

Madde 13: Mahkeme Başkanı Kararlarının Temyizi

- 1. Mahkeme başkanının kararları, usul kanununda aksi belirtilmedikçe derhal temyiz edilebilir.
  - 2. Temyiz kurumuna hem taraflar hem de hakimler başvurabilir.
- 3. Temyiz kurumunda mahkeme başkanı kararını savunan kısa bir konuşma yapar, daha sonra mahkeme başkanının temyiz edilen kararı oylamaya sunulur. "*kabul*" mahkeme başkanının kararının bozulmasına karşı çıkarken, "*ret*" mahkeme başkanının kararının bozulmasını kabul eder

- 4. Mahkeme başkanın kararı sadece mahkeme hakimlerinin üçte biri tarafından bozulabilir.
  - 5. Mahkeme başkanlığı oylamaya katılmaz.

Madde 14: Hakimler

- 1. Hakimler hükümlerini ilgili hukuka göre yazmak ve karara bağlamak zorundadır.
  - 2. Hüküm hakimler tarafından yazılır.
- 3. Hakimler, taraflara duruşma usulüne uygun düşen zamanlarda mahkeme başkanı gözetiminde soru sorabilir.
  - 4. Her hakim eşit oy hakkına sahiptir ve oyları bir birim olmaktadır.
  - 5. Oylamada eşitlik olması durumunda mahkeme başkanın tarafı onanır.
  - 6. Hakimler eğer tarafsızlık ilkesini ihlal ederse, resmi uyarı verilebilir.

Madde 15: Avukatlar

- 1. Avukatlar vekili oldukları tarafları temsil ederler. İki avukat davacı, iki avukat davalı tarafında bulunur. Avukatlar vekalet ettikleri tarafların hem yazılı yargı sürecinde hem de duruşma usulünde çıkarlarını gözetmeli ve buna uygun hareket etmelidirler.
- 2. Davacı taraf öncelikle bir dilekçe yazmalı ve bunu sunmalıdır, daha sonra davalı taraf bir karşı dilekçe yazmalıdır. Bu dilekçe süreci ise konferansın verdiği kesin sürede gerçekleşmelidir. Sekreterya ve mahkeme başkanlığı hakimlerin her iki dilekçeyi de duruşma öncesi hakimlerin eline geçtiğinden emin olmalıdır.
- 3. Taraflar kabul anlaşmalarını kanıt sunma prosedürü öncesi mahkemeye sunmalıdır.
  - 4. Avukatların usul veya esas kararlarında oy hakkı yoktur.
  - 5. Avukatlar tüm iddia ve savunmalarını mahkeme önünde yapmalıdır.
  - 6. Avukatlar sulh olamazlar.

Bölüm C: Duruşma Usulü

Madde 16: Yeminler

- 1. Mahkeme ve duruşma usullerini başlatmadan önce mahkeme başkanı, hakimler ve avukatlar yemin etmek zorundadır.
  - 2. Yeminler mahkeme direktörleri tarafından alınır
  - 3. Mahkeme başkanının yemini şu şekildedir;
- "Mahkeme başkanı sıfatı ile görevimi doğruluk, tarafsızlık ve hakka saygı duygusu içinde, her türlü kaygıdan uzak olarak kanunlara ve teamüllere uygun bir hukuk anlayışı içinde, sadece vicdanımın emrine uyarak yerine getireceğime namusum ve şerefim üzerine and içerim"
- 4. Hakimlerin yemini ile mahkeme başkanlarını yemini aynıdır. Sadece mahkeme başkanı sıfatı ile sözcüğü hakim sıfatı ile olarak değiştirilir.

- 5. Avukatların yemini şu şekildedir;
- "Hukuka, ahlaka, mesleğin onuruna ve kurallarına uygun davranacağıma ve sadece ama sadece doğruyu konuşacağıma namusum ve şerefim üzerine and içerim"
- 6. Yeminler edildikten sonra mahkeme başkanının ilanı ile mahkeme göreve başlar.

Madde 17: İspat Yükü

- 1. Genel kural, ispat yükünün davacıda olduğudur.
- 2. İspat yükü vakayı veya bulguyu kanıtlayarak gerçekleştiğinde davacı taraf şüpheden yararlanır ve ispat yükü davalıya geçer.
- 3. İspat yükü davalının bilinen bir gerçeği inkarı gibi müstesna bir iddiası varsa da davalıya geçer.
- 4. İspat yükü davalıya geçtiğinde, davacı taraf iddiasını veya kendi haklılığını ispat edebilmesi için kanıt sunmalıdır.

Madde 18: Açılış Beyanları

- 1. Duruşma usulünün ilk adımı açılış beyanlarıdır.
- 2. Açılış beyanları, yemin töreninden sonra gerçekleşir.
- 3. Davacı taraf ilk başlar, davalı takip eder.
- 4. Açılış beyanları, her iki tarafın da dilekçelerindeki hukuki argümanlarını özetlemesi ve mahkemeden taleplerini açıklamak için vardır.
- 5. Açılış beyanlarının süre limiti her iki tarafa da eşit vermek koşulu ile mahkeme başkanı tarafından beyanlara başlanmadan önce belirlenmelidir.
- 6. Süre limiti açıklandıktan hemen sonra avukatlar teklifvererek süre limitinin değiştirilmesini isteyebilir. Bunun kabulü için mahkeme başkanı da hakimlerin basit çoğunluğu sağlacak kabul oyu vermesi yeterlidir.
  - 7. Mahkeme başkanı bir süre limiti koymazsa, 15 dakikadır.
  - 8. Her iki taraf bu süreyi kendi aralarında bölebilirler.

Madde 19: Kabul Anlaşmaları

- 1. Kabul anlaşmaları, her iki taraf avukatlarının imzaladığı ve üzerinde mutabık kalınan ve yargılama sırasında itiraz edilemeyecek belirli sayıda önceden belirlenmiş gerçeği belirten bir belgedir.
- 2. Kabul anlaşmaları görüşmeleri taraflar açılış beyanlarını bitirdikten ve mahkeme istişareye çekildikten sonra başlar. Mahkeme istişarede iken avukatlardan kabul anlaşması hazırlaması beklenir
- 3. Kabul anlaşması yapılamaması halinde taraflar üzerinde mutabık kalınan hiçbir daha önceden belirlenmiş gerçeğe sahip olamayacaklar ve bunun üzerinden savunma kuramayacaklardır.

4. Kabul anlaşmaları tek bir doküman üzerinde üzerinde mutabık kalınan gerçeklerin açıkça ve basitçe yazılması ile oluşur ve mahkemeye sunulmadan önce tüm ayukatlar imzalamalıdır.

Madde 20: Kanıt Sunma

- 1. Kanıt sunma evresinde önce davacı sonra davalı taraf başlar.
- 2. Taraflar kanıt olarak mahkemeye; uluslararası anlaşmalar, hukuki dayanaklar, resmi raporlar, uluslararası organizasyonların almış olduğu kararlar, makaleler, haritalar, videolar ve fotoğraflar, yazılı ifadeler ve savunmaya konu olabilecek diğer resmi ve hukuki bulguları sunabilir.
  - 3. Her kanıt mahkemeye sunulmadan önce mahkemeye iletilmiş olmalıdır.
- 4. Mahkeme hiçbir kanıt ile bağlı değildir. Mahkeme kanıtların etkisine, doğruluğuna veya gerekliliğine kendisi karar verir.
- 5. Tarafların kanıt sunumları bittiğinde hakimler mahkemenin konusu doğrultusunda soru sorabilir. Hakimlerin soru sorabilmesi için mahkeme başkanından izin almalıdır. Hakimler birbirini takip eden sorular sorabilir.
  - 6. Hakimler soru sorma safhasında avukatların sözünü kesebilir.,
- 7. Sunulan kanıtların gerçekliği üzerinde şüphe varsa karşı taraf "Esassızlık İtirazı" kaldırabilirler. Bunu kanıtlar mahkemeye sunulma esnasında yapılmalıdır.
- 8. Kanıtların sunumundan sonra kanıt üzerinde bir şüphe olduğu anlaşılırsa, sunum geçse de bu itiraz kullanılabilir.
- 9. Esassızlık itirazı kabul edilirse, esaslı kabul edilmeyen kanıt mahkeme tarafından yok halinde sayılır.
  - 10. Kanıt sunumu için her iki tarafa da eşit süre verilmelidir.
  - 11. Taraflar bu süreyi kendi aralarında paylaşabilirler.

Madde 21: Hakimlerin Soru Sorması

- 1. Hakimler, avukatların sözünü kesip soru sorma hakkına sahiptir.
- 2. Soru sorma fashının bir süre limiti yoktur. Mahkeme başkanı, mahkemenin durumuna göre bu fashı geçebilir.
  - 3. Hakimlerin soru sorma vakti, avukatların toplam zamanını etkilemez
  - 4. Sadece soruyu alan avukat cevap verebilir, diğer avukatlar söz kesemezler.
- 5. Mahkeme başkanı isterse sorulan soruyu iptal edebilir ve soru sormayı o oturum veya o prosedür ayağı boyunca yasaklayabilir.

Madde 22: Tanık ve Bilirkişi Çağırma

- 1. Hakimler mahkemeye tanık ve bilirkişi çağırmaya yetkilidir.
- 2. Bilirkişi ve tanıkların yeminleri mahkeme direktörleri tarafından alınır ve şu şekildedir; "Sadece doğruyu söyleyeceğime ve doğruyu konuşacağıma onurum ve şerefim üzerine yemin ederim."

- 3. Bilirkişiler ve tanıklar çağrıldıkları konu hakkında görüşlerini ve bilgilerini mahkemeye sunarlar.
- 4. Bilirkişi ve tanıklar sadece müsait olduklarında mahkemeye gelebilirler. Müsaitlik durumları Genel Sekreter tarafından belirlenir.
- 5. Bilirkişi ve tanıkların konuşma süresine belirli limit konulmaz. Ancak mahkeme başkanı mahkemenin durumuna göre konuşmalarını sona erdirebilir.
- 6. Tanıklar sadece kanıt sunma evresinde çağırılabilirken, bilirkişiler kapanış beyanlarına kadar çağrılabilir.
- 7. Tanık ve bilirkişi çağırabilmek için bir hakimin bu konuda teklif vermesi ve basit çoğunlukla kabul edilmesi gerekir.

Madde 23: Çürütmeler

- 1. Çürütmeler evresinde davacı kanıt sunma evresindeki eksiklerini tamamlar ve davalının iddialarına cevap verir.
- 2. Davacının çürütme evresi davalının iddialarına cevap, yeni kanıt sunma ve hakimlerin soru sormaları ile ilgilidir.
  - 3. Bu evrede yeni sav veya argüman öne sürülemez.
- 4. Bu evreni süreleri her iki tarafa da eşit dağıtılacak şekilde mahkeme başkanı tarafından belirlenir.
- 5. Aynı tarafın avukatları kendi aralarında kendi taraflarına verilmiş olan süreyi bölüşebilirler.
- 6. Tarafların çürütme beyanları bittikten sonra hakimler taraflara madde 21 hükümleri kıyasen uygulanacak şekilde soru sorabilirler.
  - 7. Davalının çürütmesi davacının çürütmelerine cevap niteliği taşımalıdır.
  - 8. Hem davacıya hem davalıya aynı prosedür uygulanır.

Madde 24: Kapanış Beyanları

- 1. Bu evrede taraflar mahkemede neyi kanıtlamaya çalıştıklarını özetleyerek anlatırlar. Ayrıca mahkemeden taleplerini dilekçeleri doğrultusunda yinelerler.
  - 2. Davalı son konuşmacıdır.
  - 3. Taraflar aynı süreye sahiptir ve süre mahkeme başkanı tarafından belirlenir.
- 4. Taraflar kapanış beyanlarını kendi aralarında bölüşemezler. Mahkeme başkanı aksi karar alabilir.

Madde 25: Teklif ve Önergeler

- 1. Taraflar ve hakimler kişisel önerge, usul soruşturması önergesi, bilgi önergesi ve düzen önergesi sunmaya yetkilidir.
- 2. Mahkeme başkanı önergeleri mahkeme düzenini bozmadığı sürece değerlendirmeli ve karar vermelidir.
- 3. Taraflar ve hakimler konferansta belirlenmiş aralara geçebilmek için "Mahkemeye ara verilmesi" teklifi verebilir.

- 4. Mahkeme başkanı, mahkeme hükmü ilan edildikten sonra mahkemenin bittiğini ilan eder.
- 5. Mahkeme başkanı teklifleri yürütür, tekliflerin yürürlüğe girebilmesi için hakimlerin basit çoğunluğunun kabul oyu gerekir.
- 6. Tekliflerin ve önergelerin içeriği ve durumu D bölümünde detaylı anlatılmıştır.

Bölüm D: Mahkemenin İstişaresi:

Madde 26: Mahkemenin İstişaresi

- 1. Mahkemenin istişaresi, mahkemenin dava boyunca konuları, argümanları ve kanıtları dikkatlice tartışması ve karara bağlamasıdır.
- 2. Mahkeme, açılış beyanları, kanıt sunma, çürütme ve kapanış beyanları evrelerinin sonunda istişareye çekilir.
  - 3. Mahkeme istişaresini bu bölümdeki kurallara uyarak alır.
  - 4. Mahkemenin hükmü kapanış beyanlarından sonra yazılır ve ilan edilir.
- 5. Sekreterya ve diğer üçüncül kişiler Genel Sekreterin izni ile mahkemenin istişaresinde bulunabilirler.
- 6. İstişarenin ne zaman biteceği mahkeme başkanına bağlıdır ve mahkeme sürecine göre karar vermelidir.
  - 7. Hakimler konuşurken veya soru sorarken ayağa kalkmaları beklenemez.
- 8. Mahkeme başkanı önerileri tek başına karara bağlarken teklifleri hakimlerin basit çoğunluğu ile karara bağlar.

Madde 27: Avukat İsticvabı:

- 1. Hakimlerin herhangi birinin onaylanmış teklifi veya mahkeme başkanının isteği ile avukatlar isticvap için mahkemeye çağrılabilir.
  - 2. Avukatlar isticvapları süresince istişareye katılmış kabul edilirler.
  - 3. Avukatların katılımı su şekilde sınırlıdır;
  - i. Mahkeme başkanının izni ile hakimlerden gelen sorulara cevap vermek.
  - ii. Mahkeme başkanının izni ile karşı taraftan gelen sorulara cevap vermek.
  - 4. Eğer bir taraf diğer tarafa soru sorarsa prosedür şu şekilde işler;
- i. Soru sormak isteyen avukat yazılı bir şekilde talebini ve sorusunu mahkeme başkanına iletir ve kabulü bekler.
  - ii. Birbirini takip eden soru sorulamaz
  - iii. Sadece bir soru sorulabilir.
- 5. Avukat isticvabı için bir süre yoktur ancak mahkeme başkanı mahkemenin durumuna göre bu prosedürü sonlandırabilir. Temyize açıktır.

Madde 28: İstişarenin Prosedürü

- 1. Mahkeme istişaresi prosedürü yarı düzenlenmiş oturum şeklindedir.
- 2. Yarı düzenlenmiş oturumda mahkemede bulunan kişiler mahkeme başkanının sorusu üzerine plakardını kaldırarak söz alır.
  - 3. Söz hakkı almadan kişiler konuşamazlar
- 4. Mahkeme başkanı herkese eşit uygulanacak bir konuşma süresi belirleyebilir veya kişinin konuşmasını sonlandırmasını talep edebilir.
- 5. Konuşmaya istekli kişi kalmamışsa mahkeme başkanı istediği kişiye konuşma hakkı verebilir.
  - 6. Mahkeme başkanı kendisine konuşma hakkı tanıyabilir.
  - 7. Mahkeme baskanı mahkemeyi konusmalar arasında tekliflere açabilir.
  - 8. Eğer mahkemeye teklif yoksa, mahkeme istişareye devam eder.
  - 9. Eğer herhangi bir teklif geçerse, yarı düzenlenmiş oturum durur.
  - 10. Önergeler herhangi bir anda verilebilir.

Madde 29: Düzenlenmemiş Oturum

- 1. Hakimler mahkemenin düzenlenmemiş oturuma geçmesi teklifini "Düzenlenmemiş oturuma geçme teklifi" diyerek verebilirler. Bu teklif yarı düzenlenmemiş oturumda mahkeme başkanı mahkemeyi tekliflere açtığı sırada verilebilir.
- 2. Teklifi veren hakim teklifin nedenini ve varsa süresini özet bir şekilde belirtmelidir.
- 3. Mahkeme başkanı, temyiz mümkün olmaksızın bu teklifi yersiz bularak reddedebilir veya teklifin süre limitini oylamaya sunabilir.
  - 4. Bu teklifin kabulü için basit çoğunluğun kabul oyu gerekir.
- 5. Eğer teklif kabul edilirse mahkemenin yarı düzenlenmiş oturumu durur ve mahkeme üyeleri mahkemenin nezaket kurallarına uyarak ve mahkemeden ayrılmayarak düzenlenmemiş oturuma geçerler.

Madde 30: Süre Uzatma Teklifi

- 1. Düzenlenmemiş oturuma eğer süre limiti konulmuş ve süre limiti dolmuşsa, hakimler "Önceki teklifin süresinin uzatımı teklifi" vererek süre limitini uzatabilirler.
- 2. Mahkeme başkanı bu teklifi yersiz bularak temyizi mümkün olmaksızın reddedebilir.
  - 3. Teklifin kabulü için basit çoğunluk kabul oyu gerekir.
- 4. Süre uzatımı teklifi uzatılmasına teklif verilen teklifin asli süresinden daha uzun olamaz. Aksi mahkeme başkanı tarafından çok gerekli ise kararlaştırılabilir.
- 5. Bir teklifin süresi sadece bir kere uzatılabilir. Aksi mahkeme başkanı tarafından çok gerekli ise kararlaştırılabilir.

Madde 31: Cevap Hakkı

- 1. Herhangi bir hakim veya avukat, kişisel hakları veya onuru tecavüze uğradıysa resmi yazışma usulü ile mahkeme başkanından cevap hakkı talep edebilir.
  - 2. Mahkeme başkanı talebi karara bağlar. Temyiz edilemez
- 3. Cevap hakkı kazanan mahkeme üyesi mahkeme başkanının ona tanıdığı süre boyunca cevap hakkını kullanır. Mahkeme başkanı iki dakikadan fazla süre tanıyamaz.

Madde 32: Kişisel Önerge

- 1. Mahkeme üyeleri, mahkeme başkanına mahkemeye katılımlarında engel oluşturan bir durumdan dolayı kişisel önerge verebilirler.
- 2. Kişisel önerge sadece konuşan kişiyi duyamamak ile ilgili ise kişinin sözünü kesebilir.

Madde 33: Düzen Önergesi

- 1. Mahkeme başkanı veya herhangi bir mahkeme üyesi, konferansın usul kanunu dışında hareket ediyorsa düzen önergesi mahkeme başkanlığına verilir.
  - 2. Mahkeme başkanı verilen önergeyi derhal değerlendirmeye alır.
- 3. Mahkeme başkanı tarafından hukuksuz bir şekilde önerge yersiz bulunursa temyizi mümkündür.
- 4. Düzen önergesi sadece konuşanın düzeni bozduğu durumlarda konuşanın sözünü keserek verilebilir.

Madde 34: Israr Önergesi

- 1. Düzen önergesi mahkeme başkanı tarafından reddedilen mahkeme üyesi, hangi maddeye uyulmadığını belirterek mahkeme başkanlığına ısrar önergesi sunabilir. Mahkeme başkanı bu önergeyi reddedemez ve derhal değerlendirmeye alarak mahkemeye kararını açıklamalıdır.
- 2. Israr önergesi, düzen önergesi reddedildikten hemen sonra verilmelidir.
- 3. Bu önergenin kötü niyetle kullanıldığı anlaşılırsa mahkeme başkanı üyenin mahkeme direktörünün de izni ile bu önergeyi vermesini yasaklayabilir.
  - 4. Israr önergesinin reddine ısrar önergesi verilemez.

Madde 35: Bilgi Önergesi

- 1. Mahkeme ile alakalı herhangi bir soruyu mahkeme üyesi bilgi önergesi vererek sorabilir
  - 2. Bu önerge söz kesemez.

Madde 36: Usul Soruşturması Önergesi

- 1. Mahkeme üyeleri mahkeme başkanına usul kanunun açıklanması ile alakalı usul soruşturması önergesi verebilirler.
  - 2. Bu önerge söz kesemez.

Madde 37: İstişareye Ara Verilmesi

1. İstişarenin doğal sona ermesi veya konferansça belirlenen aralara çıkabilmek için istişareye ara verilmelidir. Mahkeme başkanı mahkemeyi istişarenin ara verilmesi teklifine açar. Teklifin basit çoğunluk kabul oyu alması gerekir.

Madde 38: İstişarenin Sona Erdirilmesi

- 1. İstişarenin sona ermesi teklifi hakimler tarafından verilmelidir.
- 2. Teklifin kabulü için nitelikli çoğunluğun kabul oyu gerekir.
- 3. İstişarenin Sona Erdirilmesi sonrasında mahkeme hükmünü ilan

eder.

Madde 39: Teklifler ve Önergeler

- 1. Birden fazla önerge ve teklifin aynı anda sunulması halinde mahkeme başkanları tarafından şu sıra ile dikkate alınmalı ve karara bağlanmalıdır.
  - 2. Önergeler, tekliflerden önce karara bağlanmalıdır.
  - 3. Hiyerarşi şu şekildedir;
  - a. Kişisel Önerge
  - b. Israr Önergesi
  - c. Düzen Önergesi
  - d. Usul Soruşturması Önergesi
  - e. Bilgi Önergesi
  - f. Mahkemenin veya İstişarenin ara verilmesi teklifi
  - g. İstişarenin sona erdirilmesi teklifi
  - h. Süre uzatma teklifi
  - 1. Avukat isticvabı teklifi
  - i. Düzensiz oturum teklifi
- 4. İki düzensiz oturum talebi varsa, süre limiti olmayan veya süre limiti daha uzun olan önce oylanır.

Bölüm E: İtirazlar:

Madde 40: Genel Hükümler

- 1. Tarafların herhangi beyanları veya hareketleri bu bölümde tanımlanacak olan itirazların kullanım alanına girerse taraflar itiraz haklarını kullanabilirler.
  - 2. Diğer itiraz haklarının aksine hakimler de "Önyargı İtirazı"
  - 3. İtirazlar gerekçeli yapılmalıdır ve gerekçe itirazın ruhuna uygun
  - 4. İtirazlar tarafların sözünü keserek kullanılabilir.
  - 5. İtirazları mahkeme başkanı temyiz imkanı olmadan karara bağlar
  - 6. Mahkeme başkanı itiraza "kabul edildi" veya "reddedildi" diyerek

kararını açıklar.

gösterebilirler.

olmalıdır.

7. Eğer itiraz kabul edildi ise, itiraz konusu olan durum mahkeme kayıtlarından silinir ve mahkeme üyelerinin itiraz konusuna itibar etmemeleri gerekir.

Madde 41: Esassızlık İtirazı

- 1. Bu itiraz tarafların sunduğu kanıtın gerçekliği konusunda şüphe varsa kullanılabilir.
  - 2. Bu itiraz sadece kanıt sunma ve çürütme evrelerinde kullanılabilir.

Madde 42: Alakasızlık İtirazı

- 1. Sunulan kanıtlar, yapılan argümanlar ve verilen beyanlar mahkemenin konusuna uygun olmalıdır.
- 2. Eğer kanıtlar, argümanlar veya beyanlar mahkemenin konusuna uygun düşmüyorsa taraflar alakasızlık itirazında bulunabilirler.
  - 3. Bu itiraz sadece kanıt sunma ve çürütme evrelerinde kullanılabilir.

Madde 43: Önyargı İtirazı

- 1. Bu itiraz mahkemenin kanıt görmeden veya taraf tutarak avukatları dinlemeden karar almasıdır.
- 2. Eğer önyargı durumu tarafların kişisel haklarına veya onurlarına tecavüz oluşturuyorsa bu itiraz kullanılabilir.

Bölüm F: Hüküm

Madde 44: Hüküm

- 1. Mahkemenin son istişaresinde hakimlerin mahkeme hükmünü yazması beklenir.
- 2. Mahkeme hükmü önce madde madde, daha sonra tüm hüküm olmak üzere oylanır ve basit çoğunluğun kabul oyu ile geçer. Çekimser oy kullanılamaz.
- 3. Mahkeme başkanı, mahkemenin tüm üyeleri mahkeme salonunda bulunur iken mahkeme hükmünü açıklar ve yayımlanması için Çekim Ekibine gönderilir.
- 4. Mahkemenin hükmüne katılmayan hakimler karşı görüşlerini takım halinde veya bireysel olarak hükme yazdırır.
- 5. Mahkemenin hükmüne katılan ancak farklı gerekçelere sahip olan hakimler de mutabık görüşlerini takım olarak veya bireysel olarak hükme yazdırır.
  - 6. Mahkeme hükmü şunları içerir;
  - a. Başlık (Davanın İsmi)
  - b. Tarih
  - c. Davacı taraf avukatlarının isimleri
  - d. Davalı taraf avukatlarının isimleri
  - e. Davanın geçmişi
  - f. Davacı tarafın mahkemeye sunumları
  - g. Davalı tarafın mahkemeye sunumları
  - h. Gerçeklerin beyanı
  - 1. Uygulanan hukuk
  - i. Gerekçeli Karar
  - j. Mutabık görüş
  - k. Karşı görüş
  - 1. İlan